

HELSINKI REGION INFOSHARE -OHJAUSRYHMÄN KOKOUS 3/2017

Aika	Maanantai 8.5.2017 klo 9-11
Paikka	Vantaan kaupungintalo
Osallistujat	Timo Cantell, Helsinki (este) Ari Jaakola, Helsinki, pj. Teuvo Savikko, Espoo (este) Petri Lintunen, Espoo (este) Henrik Lönnqvist, Vantaa (este) Elina Parviainen, Vantaa Sanna Ala-Mantila, Vantaa Liisa Sarvimäki-Paananen, Kauniainen Marja Pirttivaara, Sitra Pekka Koponen, Forum Virium Helsinki Ville Meloni, Forum Virium Helsinki (este) Hami Kekkonen, Helsinki, siht. Outi Hermans, Helsinki (etänä) Tanja Lahti, Helsinki Kaisa Sibelius, 6Aika Avoin data Helsinki Jussi Arpalahhti, 6Aika Avoin data Helsinki Jaana Suonsaari, 6Aika Avoin data Espoo

KÄSITELLYT ASIAT

1 EDELLISEN KOKOUKSEN MUISTIO

Hyväksyttiin edellisen, 24.3.2017 pidetyn kokouksen muistio tarkennuksella Vantaan DataBusiness Challenge -kokeilujen määrästä. Muistio julkaistaan [HRI:n sivuilla](#).

2 VUODEN 2017 TOIMENPITEIDEN JA BUDJETIN TOTEUMA

Käytiin läpi huhti-toukokuussa toteutuneita data-avauksia ja muita toimenpiteitä kaupungeittain sekä budjetin toteuma.

Datan avaamisessa yhteistyö IT-kokonaisarkkitehtuurityön kanssa tulee koko ajan yhä keskeisemmäksi, kun yksittäisten tiedostojen avaamisen sijaan keskitytään avaamaan rajapintoja tietojärjestelmiin ja pyritään avaamaan dataa oikeasta kohtaa tiedontuotantoprosessia. HRI:n väki tapasi toukokuun alussa Helsingin kokonaisarkkitehtuurista vastaavan Ari Andersinin. Hän kertoi, että kokonaisarkkitehtuurin ja prosessien mallinnusta varten on olemassa VM:n tarjoama arkkitehtuuripankki.fi, jota

ainakin Helsinki tulee jatkossa käyttämään. Prosessien kuvaamisen yhteydessä tullaan selvittämään siinä olevien datojen avaamismahdollisuudet. Ensimmäisessä vaiheessa kuvataan käynnistymässä olevat ICT-hankkeet ja katsotaan, voiko niissä olevia dataa avata. Uusia prosesseja vuodessa on noin 200 kpl.

Selvitetään, ollaanko vastaavaa työtä tekemässä muissa kaupungeissa. Espoossa ainakin on kokonaisarkkitehtuuriryhmä. Muidenkin kaupunkien kokonaisarkkitehtuureista vastaavien henkilöiden kanssa olisi hyvä järjestää palaverit.

Espoo on hankkimassa toimintaohjeistusta EU:n uuden, keväällä 2018 voimaan astuvan tietosuojasetuksen vaikutuksesta datan avaamiseen. Kaupungeissa tullaan nimeämään tietosuojavaltuutetut, jotka kaupunkien lakimiehien lisäksi ovat jatkossa keskeisiä henkilöitä myös datan avaamiseen liittyvissä kysymyksissä. Espoon hankinnan tarjouspyyntö löytyy Google Drivesta tietosuoja-hakemistosta. Tavoitteena on saada tarjouspyyntö julkaistua toukokuun loppuun mennessä.

Huhtikuun aikana on avattu paljon uutta dataa, kuten [Vantaan paikkatietoaineistoja](#) (mm. ortokuvia ja karttoja eri vuosikymmeniltä), [Signe Branderin panoraamakuvia Helsingistä](#) sekä n. 45 000 kpl Helsingin kaupunginmuseon omistamia [vanhoja, korkearesoluutioisia valokuvia Helsingistä](#). [Työn alla](#) on mm. Helsingin kaupunginmuseon näyttelyt sekä Helsingin koulurekisteri.

Toukokuun alussa järjestettiin [Hac4Fi-kulttuurihackathon](#). Siihen osallistui yhteensä 15 tiimiä, joista yli puolet käytti työssään HRI:n kautta avattuja aineistoja. HRI:n lisäksi siellä oli esillä mm. Finnan sekä Helsingin kaupunginmuseon aineistoja. Paras työ oli [The Hobotram](#), joka hyödyntää mm. [helsikikuvia.fi](#):n aineistoja.

Ultrahackissa huhtikuun lopulla oli esillä Helsingin 3D-kaupunkimallit ja niiden hyödyntäminen tapahtumatuotannossa. Paras työ tulee jatkamaan yhteistyötä kaupungin kanssa. Yhteenveto Ultrahackista ja palkituista töistä löytyy [HRI:n sivuilta](#).

Helsinki Loves Developers -tapaamisia on järjestetty suunnitelman mukaisesti kerran kuukaudessa. [Tapaamisten yhteenvedot](#) löytyvät HRI:n sivuilta. Seuraava avokonttori, jonka aiheena on pysäköinti, on 11.5. osana [kaupunkisuunnittelumessuja](#). Lisäksi kaupunkisuunnittelumessuilla on kolmena päivänä HRI-infot.

Pääkaupunkiseudun kaupunkien työntekijöille järjestettiin huhtikuun lopulla koulutuspäivä datan avaamisesta. [Koulutusmateriaalit](#) löytyvät HRI:n sivuilta, lisenssi on datoistakin tuttu Creative Commons 4.0.

Syyslukukaudelle on suunnitteilla yhteistyötä Metropolia ammattikorkeakoulun kanssa. Lisäksi nyt keväällä on tehty yhteistyötä Laurean ja Haaga-Helian kanssa.

Budjetista on käytetty tähän mennessä vasta murto-osa, sillä kustannuksia on syntynyt lähinnä vain viestinnällisistä toimenpiteistä.

3 6AIKA-AVOIN DATA -TILANNEKATSAUS

Käytiin läpi 6Aika Avoin data -kärkihankkeen tilanne ja tulevat toimet pääkaupunkiseudun kaupunkien osatoteutusten osalta. Yhteisesti 6Aikassa on käynnissä showcase-kartoitus, jonka tavoitteena on löytää sata uutta tapaa hyödyntää avointa dataa. Helsingissä järjestetään 23.5. [Mitä data mahdollistaa matkailualalla](#) -tapahtuma, jonka yhteydessä kartoituksen tulokset julkistetaan.

Helsingissä järjestetään yrityksille 19.5. koulutusta Qgis-paikkatieto-ohjelmasta. Koulutus on täynnä. Lisäksi kesäkuun puolivälissä on tulossa data-analytiikkakoulutusta. DataBusiness Challengeen kokeiluista Helsingissä on lähtenyt käyntiin 3D-kaupunkimalleja hyödyntävä näkyyvyysanalysointityökalu sekä someboti, jonka avulla kaupungin palautejärjestelmään voi lähettää palautetta myös sosiaalisen median (esim. Twitterin) kautta. Tarkoituksena on, että somebotin voi monistaa muihin kaupunkeihin, joilla on sama palauterajapinta käytössä. Kokeilijat kirjoittavat töidensä tuloksista blogikirjoitukset.

Espoossa neljästä 6Aika-yhteistyössä toteutettavista rajapinnoista kolme on tehty ja neljäs, päätösrajapinta, on työn alla ja valmistuu loppuvuodesta. Espoo on myös hankkimassa yllä mainittua toimintaohjeistusta EU:n uuden tietosuojasetuksen vaikutuksesta avoimeen dataan. DBC-kokeiluista Espoo otti rahoitettavaksi tapahtumamarkkinointiportaalin, johon tapahtumat saa karttamerkintöinä.

Vantaalla on ke 10.5. Smart City Dreams -seminaari.

6Aika-hanke on saanut jatkoaikaa vuoden loppuun saakka. Hanke jatkuu suunnilleen samojen henkilöiden voimin.

4 6AIKA-DATAPORTAALIKOODIN KÄYTTÖÖNOTTO HRI.FI-PALVELUSSA

6Aika Avoin data ja rajapinnat -hankkeessa on luotu dataportaalipohja, jota kuutoskaupunkien on tarkoitus hyödyntää omissa avoimen datan palveluissaan; pääkaupunkiseudun kaupungit yhteisesti HRI-palvelussa. Koodi tulee olemaan vapaasti myös muiden tahojen hyödynnettävissä.

Työ on loppuillaan ja koodipohja kesään mennessä käyttöönotettavissa. HRI:n toiminta- ja taloussuunnitelman mukaisesti ohjausryhmän tulee päättää, siirretäänkö nykyinen hri.fi-verkkopalvelu uudelle koodipohjalle. Tämä helpottaisi hri.fi-verkkopalvelun ylläpitoa ja jatkokehitystä nykytilanteeseen verrattuna. Siirron lisäksi tulee ratkaista, tullaanko hri.fi-verkkopalvelua jatkossa ylläpitämään ja kehittämään edelleen kaupungin omin voimin vai ulkoisen palveluntarjoajan toimesta.

Dataportaalia toteuttava Gofore Oy (joka tekee myös avoindata.fi:tä) on nyt viimeistelemässä dataportaalin ensimmäistä tuotantoversiota. Tavoitteena on saada ensimmäinen versio valmiiksi ennen kesälomia, mutta käyttöönotto erityisesti HRI:ssa jätettäneen syksylle. HRI:ssa olevien aineistojen siirtoa uudelle pohjalle on jo testattu. Aineistojen osalta siirto uudelle pohjalle on helpohko, mutta artikkelien ja erityisesti kaiken muun hri.fi-sivuston sisällön siirtäminen vaatii myös manuaalista työtä.

Ohjausryhmä hyväksyy ehdotuksen hri.fi:n alustan vaihdosta 6Aikassa toteutettuun dataportaaliin pohjaan. Näillä näkymin kumppanikoodarit ylläpitävät hri.fi:tä jatkossakin, mutta mahdollisesti jatkokehityksestä tai 24/7 SLA:n takaamisesta tulee jatkossa huolehtimaan ulkopuolinen taho.

Dataportaali-alustan ylläpitomalli jatkossa on 6Aikassa työn alla.

5 VUODEN PARHAAN DATA-AVAUKSEN VALINTA

HRI:ssa on julkaistu avoimena datana vuosittain noin sata uutta tietoaineistoa. Vuonna 2016 tehtiin 140 uutta avausta. Jokaista data-avausta mainostetaan erityisesti sosiaalisessa mediassa. Perusmainostamisen lisäksi voisi olla viestinnällisesti hyödyllistä valita vuosittain paras edeltävänä vuonna tehty data-avaus, jota muistettaisiin tai palkittaisiin jollain tavalla. Tämä antaisi avajatahoille ansaittua kunniaa ja näkyvyyttä sekä osaltaan lisäisi tietoisuutta avoimesta datasta ja kannustaisi datan avaamiseen ja hyödyntämiseen.

HRI:n väki valitsi viime vuoden data-avauksista muutaman ehdokkaan, joista ohjausryhmä valitsi palkittavan avauksen.

Ehdokkaat olivat:

- [Helsingin 3D-kaupunkimalli](#)
- [Vantaan avoimet työpaikat -rajapinta](#)
- [Espoon kaupungin liikennetiedotepalvelun rajapinta](#) (vaatii kirjautumista)
- [Kävely- ja pyöräilyaikavyöhykkeet pääkaupunkiseudun asemille](#)
- [HSL:n reittioppaan kohdetietokanta](#)
- [Helsingin kaupungin resurssienvarausranjapinta](#)

Ohjausryhmä kannatti ideaa ja valitsi vuoden 2016 parhaaksi data-avaukseksi Helsingin kaupungin resurssienvarausrajapinnan. Lisäksi annettiin kunniainninnat Vantaan avoimet työpaikat -rajapinnalle sekä Espoon kaupungin liikennetiedotepalvelun rajapinnalle.

Jatkossa vuoden data-avauksen valinta otetaan rutiiniksi, joka tehdään heti alkuvuodesta toimintakertomuksen julkaisemisen yhteydessä.

6 AJANKOHTAISET ASIAT JA TAPAHTUMAT

- 5.-7.5. [Hack4FI-kulttuurihackathon](#)
- 10.5. [Smart City Dreams - spring party](#) Tikkurilassa (6Aika)
- 11.5. Hel<3Dev: Avointa dataa kaduista ja pysäköinnistä ([Facebook](#))
- 19.5. [Seminar: Creativity and eGovernance: Designing innovative public e-services and places](#) Tallinnassa (Tanja menossa puhumaan)
- 23.5. [Mitä data mahdollistaa matkailualalla](#) Helsingissä (6Aika)
- 1.6. Hel<3Dev klo 14-17: Kaupungin päätökset avoimena datana ([Facebook](#))
- 6.-7.6. 6Aika avoin data -kesätapaaminen Tampereella

Uutisseuranta lähetetään ohjausryhmälle erillisenä Excel-tiedostona.

7 MAHDOLLISET MUUT ASIAT

Helsingin kaupungin 1.6.2017 voimaan astuvan organisaatiouudistuksen myötä tietokeskus lakkaa olemasta ja siirtyy osaksi Helsingin kaupunginkansliaa. HRI:n väki siirtyy kaupunginkanslian kaupungin toimintaa ohjaavalle ja koordinoivalle talous- ja suunnitteluosastolle kaupunkitilastot ja -tutkimus -yksikön kaupunkitutkimus ja -tilastot -tiimiin. Lähimmät esimiehet pysyvät samoina. HRI:n väen työpisteet pysyvät tuttuun tapaan Ympyrätalossa. Organisaatiomuutoksen johdosta Helsingin tietoaineistojen ylläpitäjät tulee päivittää aineistojen metatietoihin.

[MyData 2017](#) -konferenssi pidetään 30.8.-1.9. osittain Tallinnassa ja osittain Helsingissä. [Mindtrek](#)-konferenssi on Tampereella 20.-21.9.

HRI:n [uutiskirjeeseen](#) tehdään joka kuukausi kuukauden data -nosto, jossa joku HRI:n työntekijöistä poimii yhden mielestään mielenkiintoisen datasetin ja lyhyesti perustelee, miksi se kiinnostaa. Kuukauden data -nosto julkaistaan myös Facebookissa. Nämä nostot ovat uutiskirjeiden suosituinta sisältöä. Olisi hienoa saada syksyn uutiskirjeisiin myös ohjausryhmän jäsenten kirjoittamia datanostoja.

Ohjausryhmässä keskusteltiin avoimen datan aihepiiristä mahdollisesti tehdyistä opinnäytetöistä. Tietokeskuksen informaattikko voisi selvittää, kuinka paljon ja millaisia

opinnäytetöitä avoimeen dataan liittyen on tehty. Finnasta [“avoin data” -hakusanoilla haettaessa](#) tulee yli 3 500 hakuosumaa.

8 SEURAAVAT KOKOUKSET

Syksyn kokousajankohdat tulisi sopia vielä kevään aikana. Sopivimmat kokousajankohdat selvitetään Doodle-kyselyn avulla. Syksyn ensimmäinen kokous voisi olla syyskuun alkupuolella.